ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೋಗವಾಹಕ ಆಶ್ರಿತ
ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
NVBDCP

ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
NVBDCP

ಈ ವರ್ಷದ ಘೋಷವಾಕ್ಯ :

“ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಡೆಂಗಿಜ್ವರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸೋಣ”

**“Connect with Community, Control Dengue”**

# ಉದ್ದೇಶ

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಳೆಗಾಲವಾಗಿದ್ದು, ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಅಧಿಕವಾಗುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಮಲೇರಿಯಾ, ಡೆಂಗಿ/ ಚಿಕೂನ್‌ಗುನ್ಯ ಹರಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.
- ಡೆಂಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಹಕಾರ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
- ಯಾವುದೇ ಜ್ವರವಿದ್ದರೂ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೇ, ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾವು ನೋವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

# ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೋಗವಾಹಕ ಆಶ್ರಿತ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

## ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳು

- ಮಲೇರಿಯಾ
- ಡೆಂಗಿ
- ಚಿಕೂನ್‌ಗುನ್ಯ
- ಆನೆಕಾಲುರೋಗ
- ಮೆದುಳುಜ್ವರ
- ಝೀಕಾ

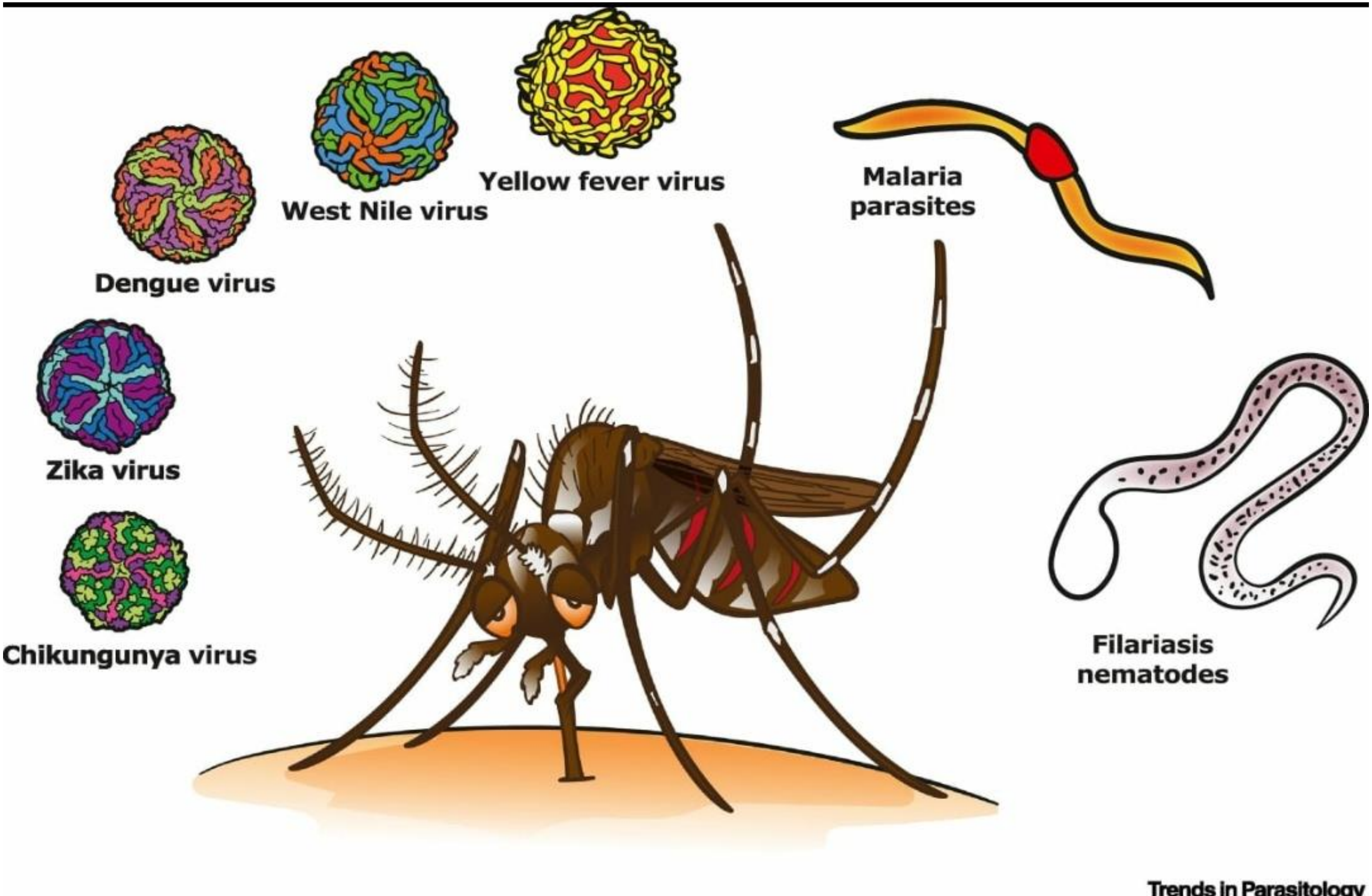

Yellow fever virus
West Nile virus
Dengue virus
Zika virus
Chikungunya virus
Malaria parasites
Filariasis nematodes
Trends in Parasitology

# ರೋಗವಾಹಕಗಳು

ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆ – ಡೆಂಗಿ, ಚಿಕೂನ್‌ಗುನ್ಯ & ಝೀಕಾ

# ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು–
# ಶೇಖರಣೆಗೊಂಡ ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರು

**ಡ್ರಮ್, ಬ್ಯಾರೆಲ್, ನೀರಿನತೊಟ್ಟಿ, ಟೈರು, ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪು,
ಹೂವಿನಕುಂಡದ ಕೆಳಗಿನ ತಟ್ಟೆ, ಏರ್‌ಕೂಲರ್, ರೆಪ್ರಿಜರೇಟರ್**

# ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು

**ಮಲೇರಿಯಾ** : ಚಳಿಜ್ವರ, ನಡುಕ, ತಲೆನೋವು, ವಾಂತಿ

**ಡೆಂಗಿಜ್ವರ** : ತೀವ್ರಜ್ವರ, ತಲೆನೋವು, ಮಾಂಸಖಂಡ, ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕಣ್ಣುಗಳ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋವು, ಒಸಡು, ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ತಸ್ರಾವ

**ಚಿಕೂನ್‌ಗುನ್ಯ** : ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಜ್ವರ, ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ನೋವು ಮತ್ತು ಊತ

# ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದ ಸ್ವರೂಪ

- ಸೋಂಕಿತ ಈಡಿಸ್ ಈಜಿಪ್ಟೈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಡಿತದಿಂದ ಹರಡುವ ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರವು ವೈರಾಣುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು– ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ತೀವ್ರ ಜ್ವರ, ವಿಪರೀತ– ತಲೆನೋವು, ಕಣ್ಣಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋವು, ಮಾಂಸಖಂಡ ಮತ್ತು ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ನೋವು . ವಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ. ಆಂತರಿಕ ರಕ್ತಸ್ರಾವ, ಒಸಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸ್ರಾವ.

# ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದ ಸ್ವರೂಪ

- ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಲಸಿಕೆ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ  ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದು. ಸೂಕ್ತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಾವು ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

# ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು
# Dengue signs and symptoms

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ತೀವ್ರ ಜ್ವರ

# ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

# Dengue signs and symptoms

## ವಿಪರೀತ– ತಲೆನೋವು

# ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು
# Dengue signs and symptoms

**ಕಣ್ಣಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋವು**

# ಡೆಂಗೀ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು
# Dengue signs and symptoms

ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಕೆಂಪು ಗಂದೆಗಳು

# ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು
# Dengue signs and symptoms

ಮಾಂಸಖಂಡ  ಮತ್ತು ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ನೋವು

# ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು
# Dengue signs and symptoms

ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದ ತಪಾಸಣೆ,
ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು
ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ
ಸೇವೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

# ರಕ್ತ ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹಾಗೂ ರೋಗ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವಿಕೆ

# Case Management

ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

# ಡೆಂಗಿ ರೋಗವಾಹಕ ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು /Dengue Vector- Aedes breeding

# ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಜೀವನಚಕ್ರ

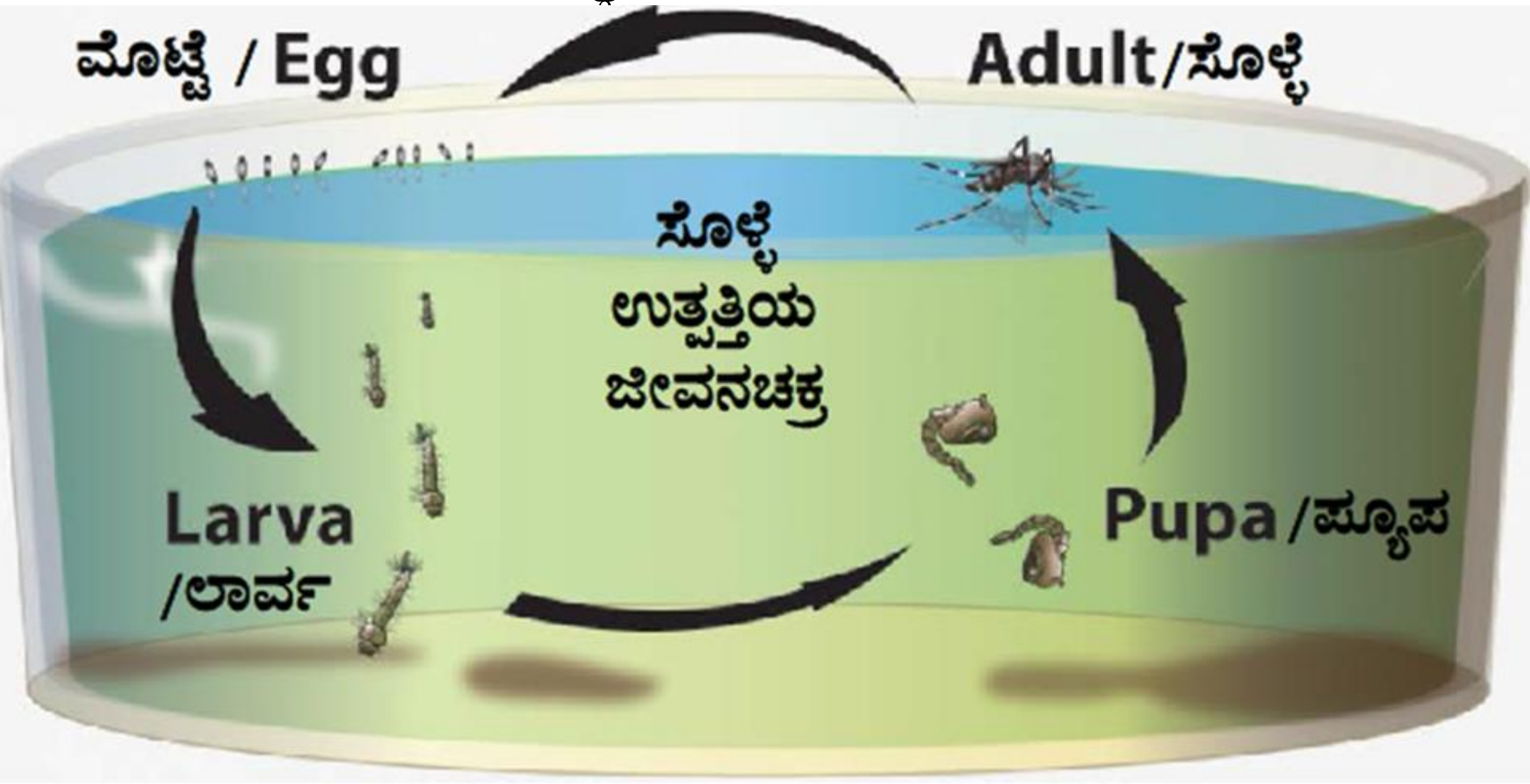

**ಈಡಿಸ್ ಲಾರ್ವೆ/AEDES LARVAE**

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಬಳಕೆಯ ನೀರು ಶೇಖರಣಾ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

**Breeds mainly in man made containers**

**AEDES MOSQUITO**

1. ಹುಲಿಪಟ್ಟೆ ರೀತಿಯ ಸೊಳ್ಳೆ / **Tiger mosquito**
2. ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚುವ ಸೊಳ್ಳೆ /**Day biter**
3. ಮನುಷ್ಯನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೊಳ್ಳೆ / **Close association with human**

# Aedes

## EGGS

## LARVA

## PUPA

## ADULT

# Life Cycle of Aedes  Mosquito / ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಜೀವನ ಚಕ್ರ

ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದಿದ್ದರು ಒಂದು ವರ್ಷ ಬದುಕಿರುತ್ತದೆ.

**EGGS /ಮೊಟ್ಟೆಗಳು**

**LARVA /ಲಾರ್ವ**

ಸೊಳ್ಳೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕವಾದ ಕೂಡಲೇ 24–30 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಅಂದರೆ 1–2 ದಿನದೊಳಗೆ ಲಾರ್ವಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

# Life Cycle of Aedes  Mosquito / ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಜೀವನ ಚಕ್ರ

**LARVA /ಲಾರ್ವ**

**PUPA / ಪ್ಯೂಪ**

**ಲಾರ್ವಾ ಹಂತದಿಂದ ಪ್ಯೂಪ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು 5–8 ದಿನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.**

# Life Cycle of Aedes Mosquito / ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಜೀವನ ಚಕ್ರ

ಪ್ಯೂಪ ಹಂತದಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು 1–3 ದಿನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

**PUPA / ಪ್ಯೂಪ**

**ADULT / ಸೊಳ್ಳೆ**

ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ ನಂತರ 21–28 ದಿನಗಳು ಬದುಕಿರುತ್ತವೆ.

# Aedes

EGGS

LARVA

PUPA

ADULT

# Life Cycle of Mosquito

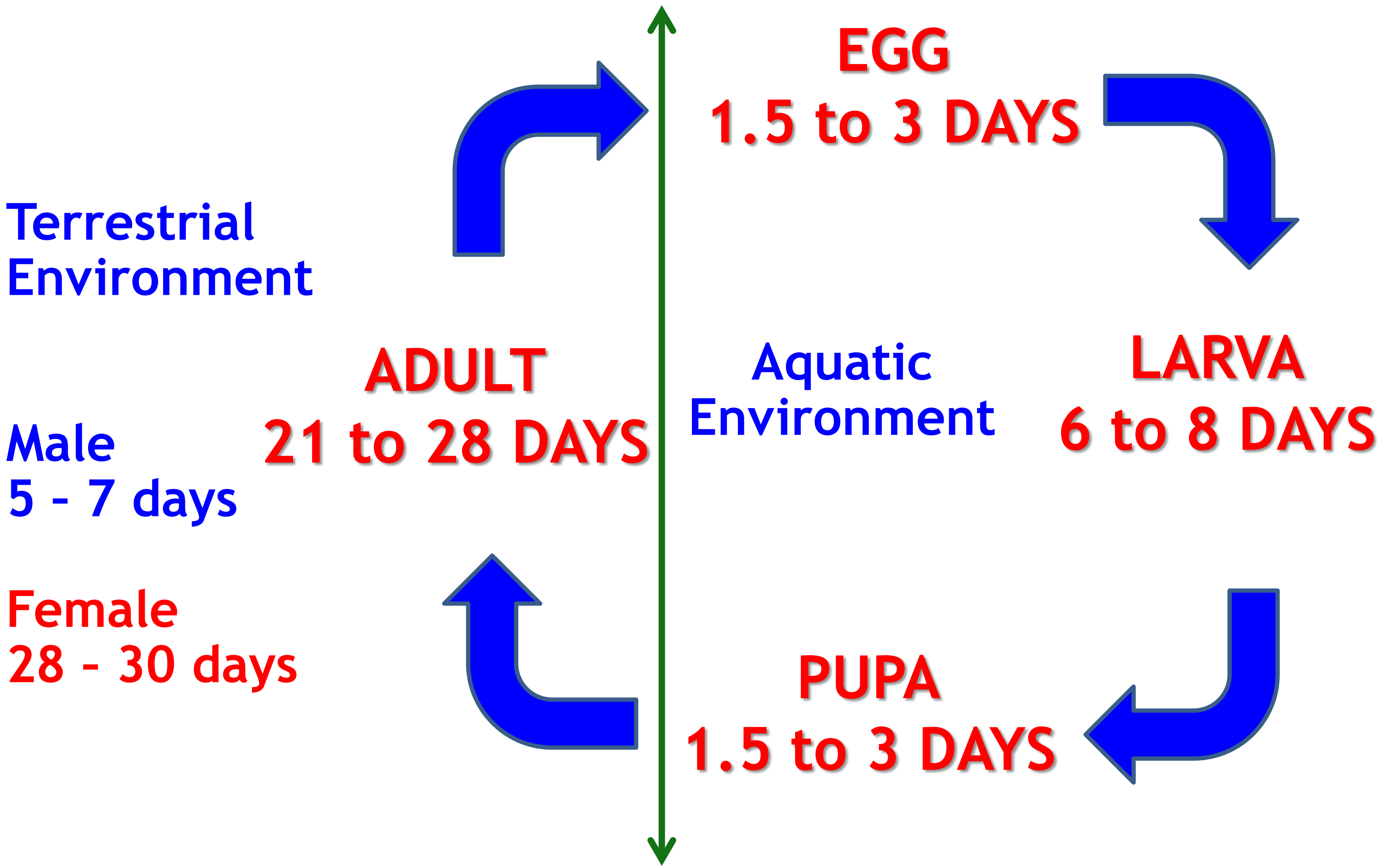

# Mosquito Life cycle

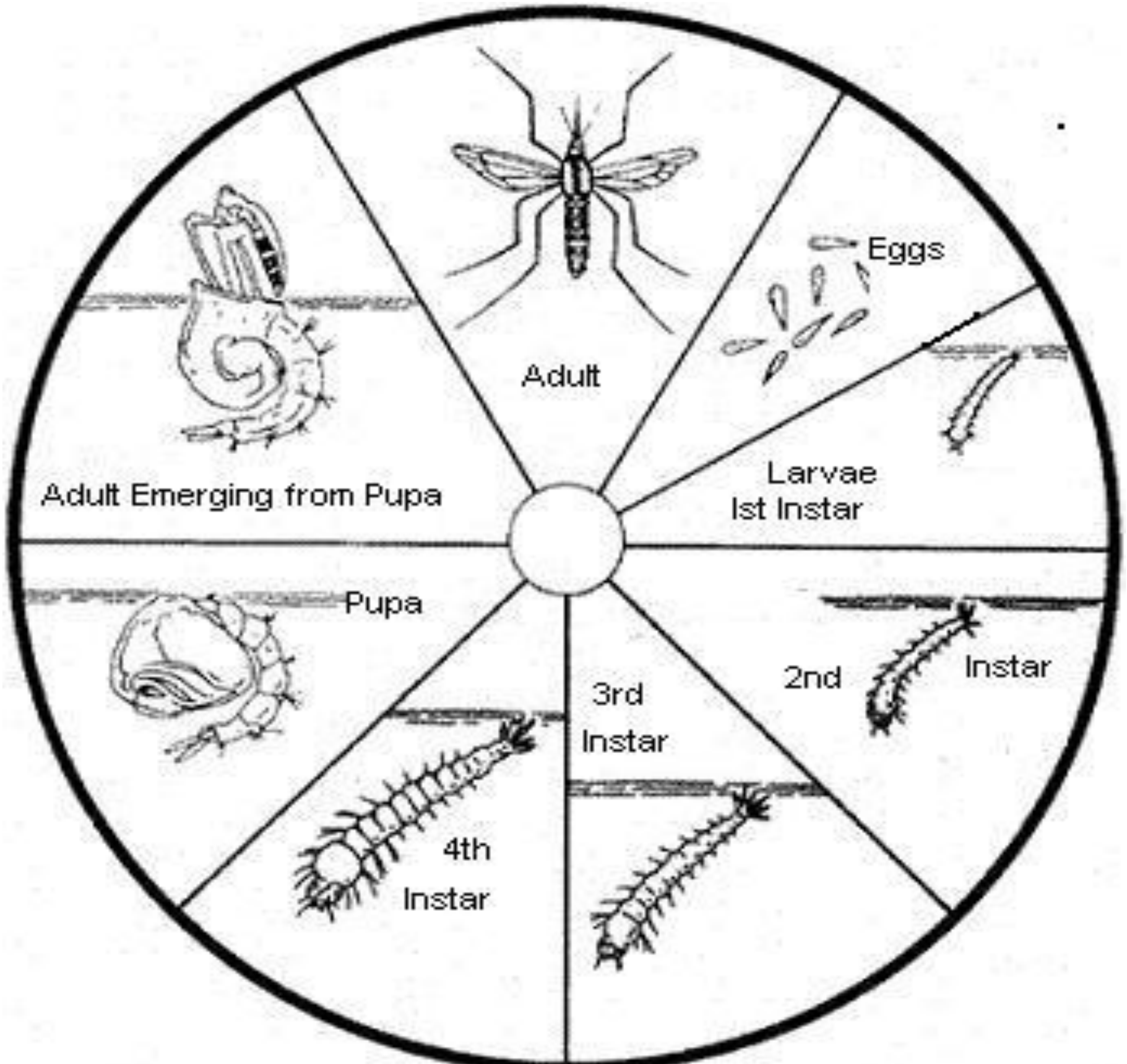

# Life cycle of common Sps.

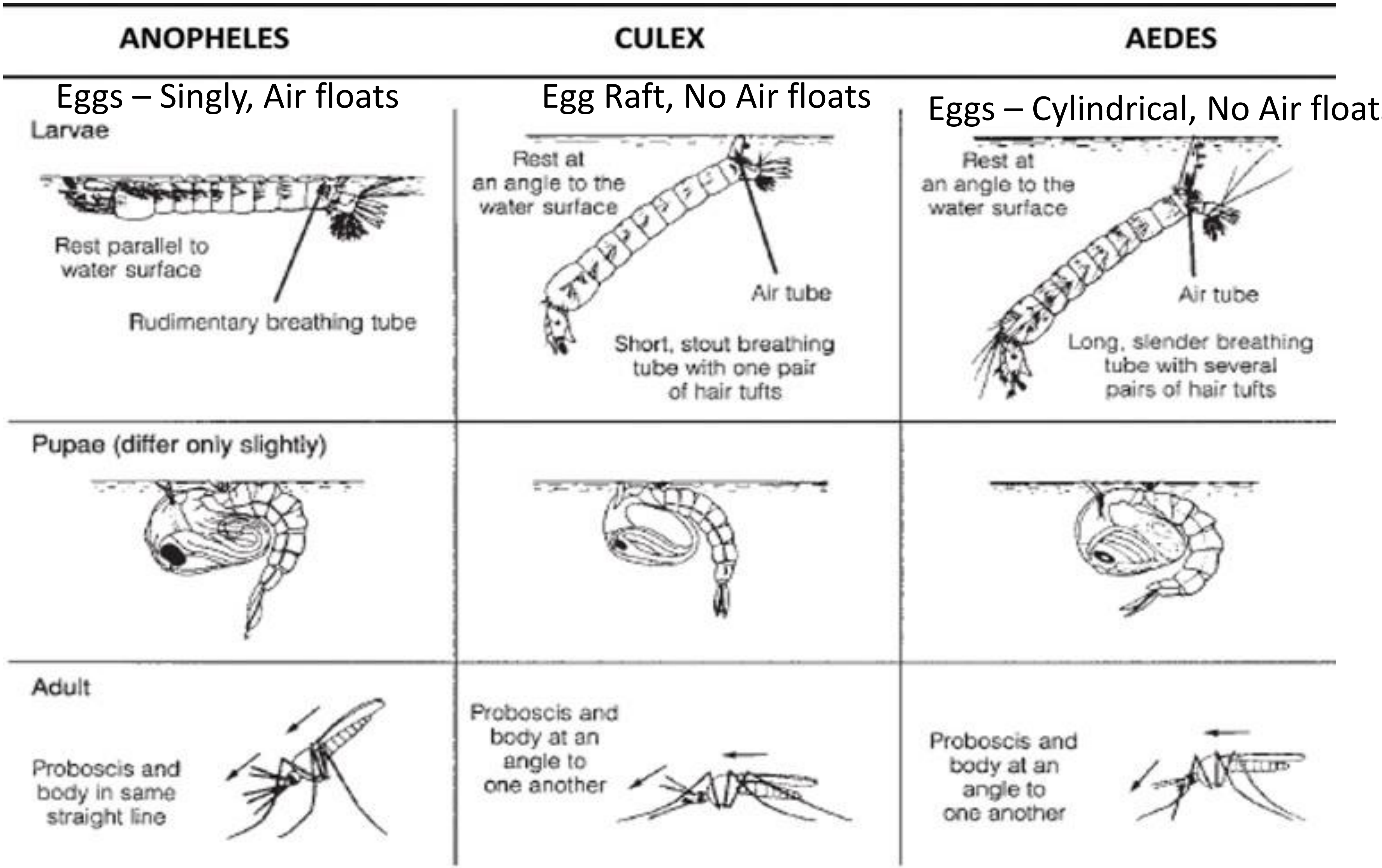

VID-20210618-WA0133 (1).mp4

# ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು

ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿಗಳು, ಡ್ರಮ್ಮು / ಬ್ಯಾರಲುಗಳು

# ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು

**ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಛಾವಣಿ ಹಾಗೂ ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಇರುವ ಪರಿಕರಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ**

# ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು

**ಹೂವಿನ ಕುಂಡದ ತಟ್ಟೆಗಳು**

# ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು

**ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಬಿಸಾಡಿದ ಟೈರು, ಒಡೆದ ಮಡಿಕೆ ಚೂರುಗಳು, ಬಾಟಲುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.**

# ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು

ಮನೆ, ಕಛೇರಿ, ಅಂಗಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ
ರೆಫ್ರಿಜಿರೇಟರ್‌ಗಳು, ಮತ್ತು ಏರ್‌ಕೂಲರ್.

# ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ – ಪಾತ್ರ

# ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಹಾಗೂ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಪಾತ್ರ

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಾದ ತೆಂಗಿನಚಿಪ್ಪುಗಳು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಟೆಲುಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.

# ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಹಾಗೂ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಪಾತ್ರ

ಬಿಸಾಡಿದ ಟೀ/ಕಾಫಿ
ಲೋಟಗಳು
ನೀರಿನ
ಲೋಟಗಳು,ಇತ್ಯಾದಿ.

# ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ – ಪಾತ್ರ

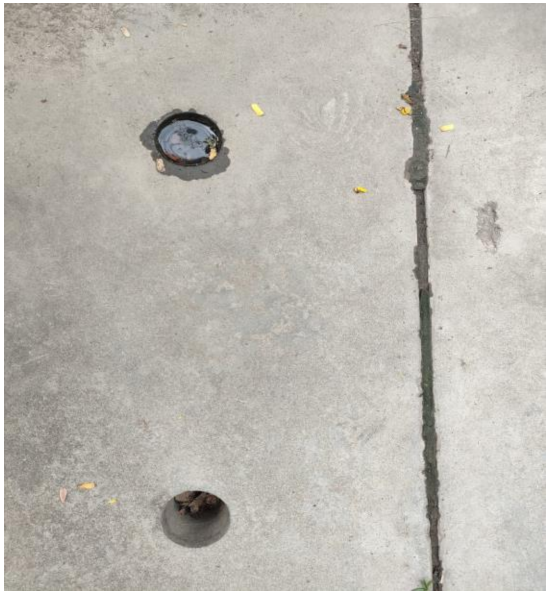

# ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ : ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ

# ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ

# ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

# ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು

ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ಥಳಗಳು/ Construction sites

# ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು

Roof gutters

Tree holes

Banana fruit bell

Leaf axils

Fruits covered with plastics

Manhole lid

Latex cup

Bamboo fence

Concrete mixer

# Can Aedes breeding be Controlled ???

- ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ

ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಸರಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು

# ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು

- ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟಿ, ಬ್ಯಾರೆಲ್, ಡ್ರಂಗಳಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ, ಉಜ್ಜಿ ತೊಳೆದು ಪುನಃ ನೀರು ತುಂಬಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ತೊಟ್ಟಿ, ಬ್ಯಾರೆಲ್, ಡ್ರಂಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಚ್ಚಿಡುವುದು.

# ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ

## ANSWERS are HERE

Breeding

No breeding

## GRINDING STONE

Breeds here

Simple solution but effective

**Problem**

**Solution**

# Flower pots at the site of manufacture

# ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ಥಳಗಳು/ Construction sites

**Problem**

**Solution**

# ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು

- ಮನೆಯ ಸುತ್ತ– ಮುತ್ತ ಬಿಸಾಡಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರು ಶೇಖರಣೆಯಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು.

# ಘನತ್ಯಾಗ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ / Solid waste management

# ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು

- ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚುವುದರಿಂದ, ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವವರು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು, ವೃದ್ಧರು ಹಾಗೂ ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.

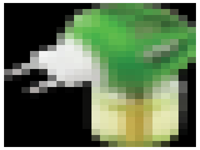

# ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು

- ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹಾಗೂ ಆಶಾ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮನೆ ಭೇಟಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡೆಂಗೀ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕುರಿತು ನೀಡುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

# ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

# ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

# ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

# ಲಾರ್ವಾಹಾರಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರುವುದು

# ಲಾರ್ವಾಹಾರಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರುವುದು

# Community Mobilization – Source Reduction

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ
ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು,
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್
ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು,
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್
ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ
ಸಚಿವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

# ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರ ನಿಯಂತ್ರಣ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

## ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನ - ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ

**ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ದಿನ**

- **ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?**

ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚುವ ಈಡಿಸ್ ಈಜಿಪ್ಟೈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಂದ ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರ ಹರಡುತ್ತದೆ.

- **ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?**

ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಸಿಮೆಂಟ್ ತೊಟ್ಟಿ, ಡ್ರಂ, ಬ್ಯಾರೆಲ್, ಬಕೆಟ್, ಕೊಡಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಡಿ ಹಾಗೂ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಉಜ್ಜಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಬದುಕಿರುತ್ತವೆ.

**ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರದಿಂದ - ಡೆಂಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯ**

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ
ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು,
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್
ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು,
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್
ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ
ಸಚಿವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

# ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರ ನಿಯಂತ್ರಣ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

## ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನ - ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ

### ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ದಿನ

**ಟೀ ಕಪ್‌ನಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದು ಈಡಿಸ್ ಈಜಿಪ್ಟೈ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಲಾರ್ವಾ !**

- ನಾವು ಬಳಸಿ ಎಸೆಯುವ ಟೀ ಕಪ್, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಟಲ್, ಡಬ್ಬಗಳು, ನಿರುಪಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದರಿಂದ ಈಡಿಸ್ ಈಜಿಪ್ಟೈ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಲಾರ್ವಾಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.
- ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವೂ ಕೂಡ ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದಿಂದ ನರಳುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ.

**ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರದಿಂದ - ಡೆಂಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯ**

@DHFWKA @dhfwka @deptofhealthfamilywelfares8570 | ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ, ನಮ್ಮ ಬದ್ಧತೆ.

**ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ**
ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು,
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ

**ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್**
ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು,
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

**ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್**
ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ
ಸಚಿವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

# ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರ ನಿಯಂತ್ರಣ
# ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

## ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನ - ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ

### ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ದಿನ

- ಮನೆ, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜು, ಕಚೇರಿ, ಅಂಗನವಾಡಿ, ಅಂಗಡಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈಡಿಸ್ ಈಜಿಪ್ಟೈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡೋಣ.
- ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀಡುವ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ರಕ್ಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸೋಣ.

**ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರದಿಂದ - ಡೆಂಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯ**

# ಡೆಂಗಿ, ಚಿಕೂನ್‌ಗುನ್ಯ ಮತ್ತು ಝಿಕಾ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ

## ಡೆಂಗಿ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಮಾಂಸಖಂಡ ಮತ್ತು ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ನೋವು
- ವಾಕರಿಕೆ ವಾಂತಿ
- ವಿಪರೀತ ತಲೆನೋವು (ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣೆ ಮುಂಭಾಗ, ಕಣ್ಣಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋವು)
- ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಕೆಂಪು ಗಂಧೆಗಳು
- ದ್ರವರೂಪದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸೇವಿಸಿ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಿರಿ
- ಬಾಯಿ, ಮೂಗು ಒಸಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಹಾಗೂ ಆಂತರಿಕ ರಕ್ತಸ್ರಾವ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಗಲು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚುವ ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಂದ ಡೆಂಗಿ, ಚಿಕೂನ್‌ಗುನ್ಯ ಹಾಗೂ ಝಿಕಾ ಹರಡುತ್ತದೆ.

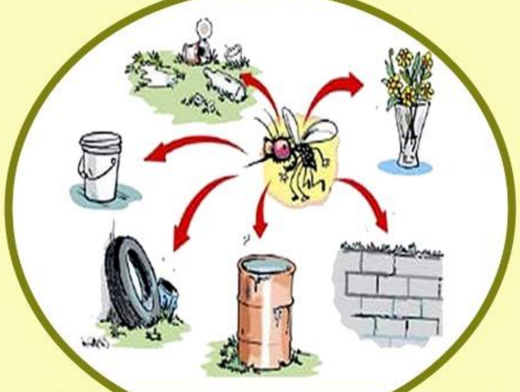

ನಿಂತ ನೀರು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳು

## ನಿಯಂತ್ರಣ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

- ನೀರು ಶೇಖರಣಾ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಳದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಡಿ ಹಾಗೂ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ
- ಮನೆಯ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ಹಾಗೂ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿ
- ಸ್ವಯಂ ರಕ್ಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆ, ಸೊಳ್ಳೆ ನಿರೋಧಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ

**ಯಾವುದೇ ಜ್ವರವಿರಲಿ ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ, ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಿರಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಉಚಿತ**

ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯಿಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು

# ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಡೆಂಗಿಜ್ವರ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕುರಿತು ಪರಿಶಿಲನಾ ಸಭೆ

## ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಿಂದ ಪ್ರತಿ – ಶುಕ್ರವಾರ ಈಡಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಠಿ,

## ಸಹ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಎನ್‌ವಿಬಿಡಿಸಿಪಿ ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ, ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕುರಿತು ವಿವಿಧ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನೇರ ಫೋನ್ ಇನ್- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

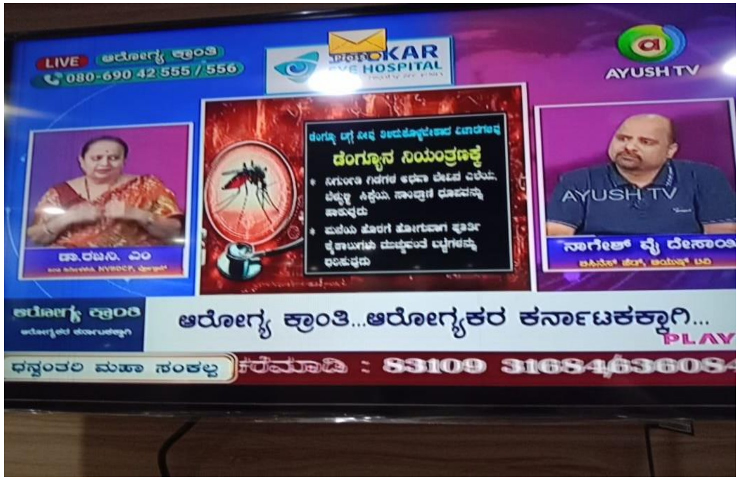


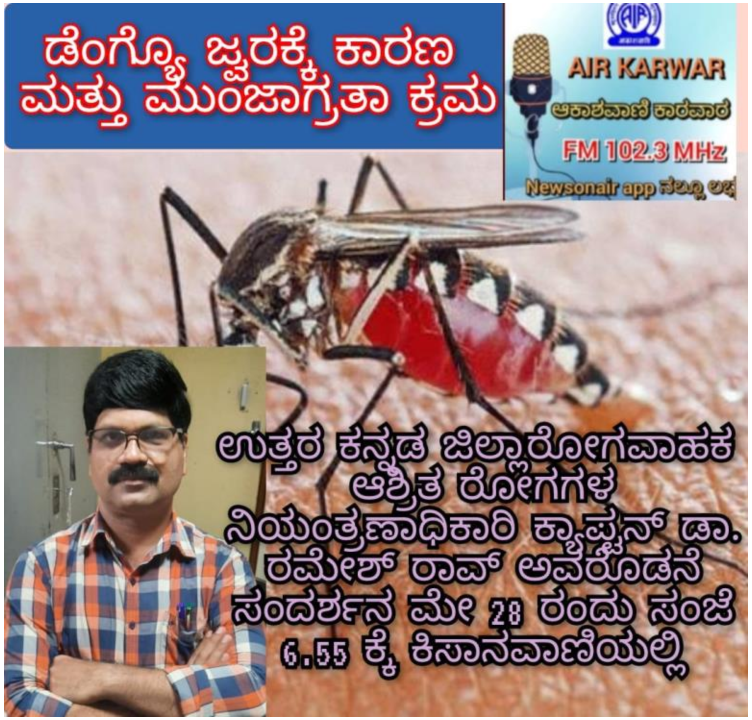

# Sensitizing Health Asst and ASHA

# Guppy and Gambusia Hatchery

- ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮುದಾಯವು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಲೇರಿಯಾ, ಡೆಂಗಿ/ ಚಿಕೂನ್‌ಗುನ್ಯ, ಝಿಕಾ, ಆನೆಕಾಲು ಹಾಗೂ ಮೆದುಳುಜ್ವರ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸೋಣ.